

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100461

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-07-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гилярська Ольга Іванівна

2. Nyliarska Olga Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-06-2023

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська)

Місце роботи здобувача: Бердичівський педагогічний фаховий коледж Житомирської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02135862

Місцезнаходження: вул. Європейська, 53/1, м. Бердичів, Бердичівський р-н., Житомирська обл., 13300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 14.053.011

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09

Тема дисертації:

1. Формування професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутніх учителів у педагогічних коледжах
2. The formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers in the pedagogical colleges

Реферат:

1. У роботі обґрунтовано сутність базових понять проблеми формування професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутніх учителів з урахуванням сучасних методологічних підходів, здійснено історико-педагогічний аналіз проблеми розвитку педагогічної риторики, розкрито освітній потенціал риторичної компетентності в межах професійної комунікації педагога, науково обґрунтовано структурні компоненти, критерії, показники та рівні сформованості досліджуваної компетентності майбутніх учителів, розроблено модель формування професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутніх учителів з урахуванням специфіки освітнього процесу педагогічних коледжів та експериментально перевірено її ефективність на основі методики поетапного впровадження. З огляду на концепцію дослідження обґрунтовано методологічні підходи до студювання проблеми формування професійно орієнтованої риторичної компетентності

майбутніх учителів у педагогічних коледжах. Комплексне застосування низки наукових підходів (феноменологічного, системного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, акмеологічного, ситуаційного) забезпечило реалізацію поставлених завдань дослідження. З позицій цих підходів найбільш логічно вивчати проблему формування професійно орієнтованої риторичної компетентності. У дослідженні розроблено та представлено структуру професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутнього вчителя. Її цілісність визначається: мотиваційно-ціннісним, професійно-когнітивним, діяльнісно-поведінковим, морально-особистісним компонентами. На основі визначених критеріїв (мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-практичний, особистісний) і показників, що корелюють з визначеними компонентами структури досліджуваної компетентності майбутнього вчителя у педагогічному коледжі, встановлено чотири рівні її сформованості: початковий, середній, достатній, високий. Розроблено теоретично обґрунтовану модель і відповідну методіку формування професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутніх учителів у педагогічних коледжах, що складається з кількох структурних блоків: концептуально-цільового, змістового, операційного, результативно-оцінного. Реалізація авторської моделі й відповідної методіки в навчальному процесі педагогічних коледжів відбувалася послідовно в логіці чотирьох стадій (діагностувальна, проектувальна, організаційно-навчальна, контрольна-підсумкова). Результати експериментальної роботи засвідчили якісні зміни формування професійно орієнтованої риторичної компетентності майбутніх учителів експериментальних груп у педагогічних коледжах, порівняно з контрольними групами: у мотиваційній сфері студентів зміщується фокус від нестійких уявлень про необхідність формування професійно орієнтованої риторичної компетентності до належного розуміння її спонукальних чинників; у когнітивній – від поверхневих розрізнених знань, отриманих у процесі фахової підготовки до усвідомлення значущості комплексу професійно-риторичних і практико орієнтованих знань із проєкцією на професійно орієнтовану риторичну компетентність; у діяльнісній – від пасивної участі в розв'язанні риторичних завдань до гнучкої варіативної системи дій, здатності їх застосування в конкретній ситуації з урахуванням набутого досвіду; в особистісній – від споглядальної участі в професійно-риторичній підготовці до прояву наполегливості, відповідальності, комунікабельності, рефлексійності, лідерства в розв'язанні професійно орієнтованих риторичних завдань, сформованої готовності до виконання самостійно визначеного завдання. Встановлено перехід від репродуктивно-наслідувальної моделі опанування знань, умінь у процесі професійно-риторичної підготовки студентів у педагогічних коледжах до продуктивно-креативної моделі оволодіння педагогічною риторикою, до свідомого розуміння потреби поєднання традиційного та інноваційного підходів у професійно-риторичній діяльності на засадах етосу, логосу, пафосу і цифрової риторики педагога.

2. The thesis substantiates the essence of the basic concepts of the problem of the formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers in the pedagogical colleges taking into account modern methodological approaches, carries out a historical and pedagogical analysis of the problem of the formation of professionally oriented rhetorical competence as a component of professional communication of the teacher, scientifically substantiates the structural components, criteria, indicators and levels of the formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers, the model of the formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers is developed taking into account the specifics of the educational process of pedagogical colleges and its effectiveness is experimentally tested through phased implementation. Based on the research concept, methodological approaches to studying the problem of formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers in pedagogical colleges are substantiated. The complex application of a number of scientific approaches (phenomenological, systemic, person-oriented, activity-based, acmeological, situational) has ensured the realization of the research objectives. From the standpoint of these approaches, it is most logical to study the problem of formation of professionally oriented rhetorical competence. The study has developed and presented the structure of professionally oriented rhetorical competence of the future teacher. Its integrity is determined by: motivational-value, professional-cognitive, activity-behavioral, moral-personal components. Based on the determined criteria (motivational, cognitive, activity-practical, personal) and indicators that correlate with the determined components of the structure of professionally oriented rhetorical competence of the future teacher in the pedagogical college, four levels of its

formation are distinguished: elementary, middle, sufficient, high. A theoretically substantiated model of the formation of professionally oriented rhetorical competence of future teachers in pedagogical colleges has been developed which consists of several structural blocks: conceptual-target, content, operational, result-evaluative. The implementation of the author's model in the educational process of pedagogical colleges took place consistently in the logic of four stages (diagnostic, projective, organizational-educational, control-summary). The results of experimental work have showed qualitative changes in the formation of professionally oriented rhetorical competence of students in pedagogical colleges of experimental groups in comparison with the control ones: in the motivational sphere of students a shifting focus is observed from unstable ideas about the need for the formation of professionally oriented rhetorical competence to a proper understanding of its motivating factors; in the cognitive field – from superficial disparate knowledge obtained in the process of professional training to awareness of the importance of a complex of professional-rhetorical and practice-oriented knowledge with a projection on professionally oriented rhetorical competence; in the activity part – from passive participation in solving rhetorical tasks to a flexible variable system of actions, the ability to apply them in a specific situation, taking into account the acquired experience; in the personal one – from contemplative participation in professional rhetorical training to the manifestation of perseverance, responsibility, sociability, reflexivity, leadership in solving professionally oriented rhetorical tasks, formed readiness to perform a self-determined task. The transition from the reproductive-imitative model of acquiring knowledge and skills in the process of professional-rhetorical training of students in pedagogical colleges to the productive-creative model of mastering pedagogical rhetoric, to the conscious understanding of the need to combine traditional and innovative approaches in professional-rhetorical activity on the basis of ethos, logos, pathos and digital rhetoric of the teacher is established.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерук Оксана Анатоліївна
2. Kucheruk Oksana Anatoliivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семеног Олена Миколаївна

2. Semenog Olena Mukolaivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горошкіна Олена Миколаївна

2. Goroshkina Olena Mykolaivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Світлана Леонідівна
2. Yatsenko Svitlana Leonidivna

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мирончук Наталія Миколаївна
2. Myronchuk Nataliia Mykolaivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Антонова Олена Євгеніївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Антонова Олена Євгеніївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.